

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2008 m. liepos 31d. Nr.S1-172
Trakai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (Žin., 2007, Nr.80-3215) 10 straipsnio 1 dalies 9 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr.D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 17-611), Trakų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Trakų rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisykles (pridedamos).

2. Pripažinti netekusiu galios Trakų rajono savivaldybės tarybos 1997 m.birželio 04 d. sprendimą Nr.15 „Medžių, jų grupių ir krūmų priežiūros, nupjovimo bei sodinimo tvarka Trakų rajone“.

Savivaldybės meras

Edmundas Malūkas

PATVIRTINTA
Trakų rajono savivaldybės
tarybos 2008 m. liepos 31d.
sprendimu Nr.S1-172

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja ne miško žemėje augančių saugotinių želdinių ir želdynų apsaugos, priežiūros, tvarkymo ir nuostolių juos sunaikinus ar sužalojus atlyginimo reikalavimus. Taisyklės taikomos fiziniams ir juridiniams asmenims, norintiems genėti, nukirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinius medžius ir krūmus. Taisyklėmis vadovaujasi savivaldybės administracija, išduodama leidimus želdinių kirtimui, persodinimui ir nustatydamas saugotinių medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką.

2. Saugotini želdiniai – medžiai ir krūmai, augantys ne miško žemėje (toliau – Želdiniai), yra:

2.1. želdiniai, augantys miestų, miestelių, kaimų ir sodininkų bendrijų bendro naudojimo ir kitose miestų valstybinės žemės teritorijose bei privačios žemės valdose miestuose ir miesteliuose, išskyrus augančius privačių namų valdose ir sodininkų bendrijų privačiuose sklypuose;

2.2. želdiniai, augantys saugomose teritorijose, išskyrus augančiuosius privačių namų valdose ir sodininkų bendrijų privačiuose žemės sklypuose;

2.3. želdiniai, augantys nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijose ir jų apsaugos zonose;

2.4. želdiniai, augantys gamybinių ir kitų objektų sanitarinės apsaugos zonose;

2.5. želdiniai, augantys paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose;

2.6. miestų, miestelių, kaimų ir sodininkų bendrijų bendro naudojimo teritorijose augantys medžiai, kurių skersmuo 1,3 metro aukštyje daugiau kaip 6 cm;

3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. kraštovaizdžio formavimo kirtimai – medžių ir krūmų kirtimas ar tvarkymas kraštovaizdžiui formuoti, sudarant sąlygas optimaliai apžvelgti estetiniu, gamtiniu, istoriniu ar kultūriniu požiūriu vertingą panoramą (vaizdą);

3.2. kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Želdynų įstatyme vartojamas sąvokas (Žin., 2007, Nr. 80-3215).

II. SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO DARBŲ VYKDYMO TVARKA

4. Saugotini medžiai ir krūmai neatlyginamai gali būti kertami (šalinami) šiais atvejais, kai:

4.1. nudžiūvę;

4.2. vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išversti, nulaužti, apdegę gaisro metu;

4.3. išpuvę (išskyrus atvejus, kai nėra pavojingi žmonėms, pastatams, eismui ir labai svarbūs biologinės įvairovės požiūriu);

4.4. pasvirę didesniu negu 45° kampu ir pasvirimas kasmet didėja (nustatoma stebėsenos metu);

4.5. pažeisti stiebo ir šaknų puvinio;

4.6. apipulti vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų;

4.7. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, funkcijų pažeidimo parametrai reglamentuojami Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos, patvirtintos aplinkos ministro 1995 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 198 „Dėl nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 39-973);

4.8. vykdomi kraštovaizdžio formavimo ar kiti medžių ir krūmų kokybę gerinantys kirtimai;

4.9. auga ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių;

4.10. auga pylimo (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos juostose;

4.11. auga kapinėse ir gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą;

4.12. auga ant piliakalnių, pilkapių;

4.13. auga parkuose, skveruose ir kitose urbanizuotose teritorijose kaip nepageidaujamos rūšys;

4.14. auga arti pastatų ir tamsina langus (vasaros metu kambariuose apšvietimas neatitinka galiojančių normų), gadina pamatus, kelia grėsmę pastatui;

4.15. auga apsaugos zonose, kuriose pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43), neturi augti;

4.16. auga teritorijoje, kuri numatoma naudoti valstybiniais geležinkeliais, magistraliniams vamzdynams, aukštos įtampos elektros linijoms, valstybinės reikšmės keliams, gatvėms tiesti, rekonstruoti, svarbioms valstybinės reikšmės statyboms;

4.17. numatyti kirsti, atlikus želdynų ir želdinių inventorizavimą;

4.18. yra nustatyta tvarka parengti saugomų teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose nurodyti kertami ar kitaip pertvarkomi medžiai ir krūmai;

4.19. šalinamos saugotinių medžių, pasvirusių didesniu kaip 45° kampu, storosios šakos.

5. Saugotini medžiai ir krūmai 4 punkte išvardytais atvejais gali būti kertami tik įvertinus jų būklę natūroje, išskyrus 4.15–4.18 punktus.

6. Saugotini medžiai ir krūmai persodinami išimtiniais atvejais: platinant gatves, vykdam statybos ir kitus darbus:

6.1. medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras 2,0 x 2,0 m ir 2,4 x 2,4 m;

6.2. saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarką parengtą ir patvirtintą želdinių pertvarkymo projektą ar schemą;

6.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimą pakeliantys medžiai, ne storesni kaip 25 cm diametro (1,3 m aukštyje). Ypač vertingi medžiai gali būti ir didesnio diametro, prieš tai paruošti persodinimui;

6.4. persodinant laja apipjaustoma, sutrumpinant šonines šakas (išskyrus ažuolą, beržą ir spygliuočius). Persodinamų medžių apatinės skeletinės šakos turi būti išsidėsčiusios ne aukščiau kaip 3–4 m;

6.5. dėl sumažėjusio medžių dekoratyvumo ir jų virtimo grėsmės esant stipriam vėjui, medžiai persodinami į atokesnes nuo žmonių ir transporto judėjimo vietas ar į medelynus tolimesniam auginimui (formuojant juose medžių lają ir šaknų sistemą). Persodintus medžius privaloma 3 metus prižiūrėti.

7. Draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, vidaus puvinio, vienašone, nesusiformavusia laja.

8. Medžių ir krūmų persodinti negalima šiais atvejais:

8.1. po medžiais yra inžinerinės komunikacijos;

8.2. aplink medžius yra laikini statiniai ar pastatai;

8.3. nėra galimybės prie medžių privažiuoti su technika;

8.4. nėra galimybės suformuoti reikalaujamo dydžio žemės gumulą, nes trukdo tankus medžių masyvas (medynas) ar statybos darbų atliekos apie medžius;

8.5. medžių vegetacijos metu;

8.6. medžiai auga arti statinių ar pastatų pamatų, tvorų ar kt.;

8.7. trukdo elektros laidai.

III. LEIDIMŲ SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS IŠDAVIMO, MEDŽIŲ IR KRŪMŲ VERTĖS ATLYGINIMO TVARKA

9. Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbai turi būti vykdomi turint Savivaldybės administracijos seniūnijos (toliau – Seniūnijos) išduotą,

išskyrus 10 punkte nurodytus atvejus, leidimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams, genėjimui (toliau – Leidimas) (1 priedas) ir atlyginus, išskyrus 12 punkte nurodytus atvejus, medžių ir krūmų vertę, nurodytą leidime.

10. Leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui nereikia, kai jie auga:

10.1. pylimų (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos zonose;

10.2. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių.

11. Neturint leidimo galima šalinti (kirsti) vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus medžius, genėti medžius, kai kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismui.

12. Saugotinių medžių ir krūmų vertė neatlyginama, kai:

12.1. 4 punkte nurodytais atvejais darbus vykdo žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ir valdytojas ar jo įgaliotas asmuo;

12.2. želdiniai auga naudingųjų iškasenų telkiniuose;

12.3. pareiškėjas išsipareigoja ne vėliau kaip per metus pasodinti Savivaldybės nurodytoje vietoje kertamų ar kitokiu būdu pašalinamų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę atitinkantį nurodytų rūšių ir matmenų medžių ir krūmų kiekį ir juos prižiūrėti 3 metus.

13. Leidimų išdavimo tvarka:

13.1. fizinis ar juridinis asmuo pateikia Seniūnijai argumentuotą nustatytos formos prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams (2 priedas);

13.2. Seniūnija, gavusi prašymą, kreipiasi į Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudarytą Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisiją (toliau- Komisija), į kurios sudėtį įeina Savivaldybės administracijos specialistai, atsakingi už želdinių priežiūrą, kraštotvarką ir teritorinį planavimą, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūros pareigūnas; saugomoje teritorijoje, turinčioje direkcią – tos saugomos teritorijos direkcijos atstovas; nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje ir jos apsaugos zonoje – kultūros vertybių apsaugą kuruojantis rajono ar regioninio padalinio specialistas; kelio juostoje ir kelių apsaugos zonoje – kelių tarnybos atstovas ir saugaus eismo reguliavimo tarnybos atstovas; objektuose, kuriems yra parengti želdinių pertvarkymo projektai, schemos, – autorinės priežiūros atstovas);

13.3. saugotinių medžių ir krūmų vertę teisės aktų nustatyta tvarka nustato Komisija. Medžio vertė gali būti patikslinta jį nukirtus (dėl puvinio);

13.4. prireikus atliekama želdinių būklės ekspertizė, vadovaujantis aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu „Dėl želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 135-5503);

13.5. Seniūnija parengia leidimą ir jį derina su:

13.5.1. Regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūra, išskyrus 4 punkte nurodytus atvejus ir atvejus, kai saugotini medžiai ir krūmai auga Trakų istorinio nacionalinio parko, Aukštadvario ir Neries regioninių parkų teritorijoje;

13.5.2. Trakų istorinio nacionalinio parko, Aukštadvario ir Neries regioninių parkų direkcijomis, jei saugotini medžiai ir krūmai auga jų teritorijoje;

13.5.3. su kultūros paveldo departamento teritoriniu padaliniu, kai medžiai ir krūmai kertami, genimi ar pertvarkomi nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir jos apsaugos zonoje;

13.5.4. želdynų ir želdinių savininku ar valdytoju, kai prašymą pateikė ne jis,

13.6. leidimas nederinamas, jei nustatytą tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuose ir specialiuosiuose planuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose yra pateikti duomenys apie kertamų ar pertvarkomų medžių ir krūmų rūšinę sudėtį, skaičių bei jų augimo vietas ir šie dokumentai yra nustatytą tvarka suderinti su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu ir saugomos teritorijos direkcija, kai kertami ar pertvarkomi saugomoje teritorijoje, turinčioje direkcią, augantys medžiai ir krūmai;

13.7. prašymą parašę asmenys Leidime įpareigojami atlyginti numatomų kirsti ar pertvarkyti medžių ir krūmų vertę (išskyrus 12.1–12.3 punktuose nurodytus atvejus);

13.8. Leidimas išduodamas per 30 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos ir galioja vienerius metus nuo jo išdavimo.

VI. ŽELDINIŲ SODINIMAS

14. Sodinti (įrengti) naujus ir pertvarkyti esamus želdinius galima tik pagal nustatyta tvarka suderintus projektus. Esant nedidelei pertvarkymo apimčiai, šių Taisyklių 9 punkte nurodyta tvarka, išduodami raštiški leidimai.

15. Be projekto pertvarkant želdinius būtina laikytis atstumų, kurie pateikti lentelėje

16. Atstumai nuo pastatų, statinių, taip pat inžinerinės įrangos objektų iki medžių ir krūmų skaičiuojami pagal 1 lentelę. Minimalūs medžių ir krūmų atstumai nuo statinių:

(1 lentelė)

Pastatai ir statiniai	Atstumas iki medžio kamieno ašies (m)	Atstumas iki krūmo ašies, (m)
Nuo pastatų ir statinių išorinių sienų	5	1,5
Nuo gatvės važiuojamosios dalies, sutvirtintos kelkraščio juostos ar griovio briaunos krašto	2	1
Nuo šaligatvio, dviračių ir parko takų krašto	0,75	0,5
Nuo apšvietimo tinklo stulpų, kolonų ir atramų	4	-
Nuo atraminių sienelių pado arba vidinės briaunos	3	1
Nuo šlaitų, terasų ir kt. pado	1	0,5
Nuo požeminių dujotiekio ir kanalizacijos tinklų	2	1
Nuo požeminių vandentiekio tinklų	2	-
Nuo požeminių ryšių ir elektros kabelių	2	0,7
Nuo šiluminės trasos (požeminės ir antžeminės)	2	1

PASTABA. Esant medžio lajai didesnei nei 5 m, atstumas padidinamas 0,5 m kiekvienam medžio lajos padidėjimui 1 m.

17. Atstumai iki orinių elektros tiekimo linijų skaičiuojami pagal elektros tiekimo linijų projektavimo normas ir Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas.

18. Nesant galimybės gatvėse įrengti žaliųjų juostų, medžiai gali būti sodinami ant šaligatvių, ne mažesnėse kaip 1,5 x 1,5 m aikštelėse.

19. Atstumas eilėje tarp medžių turi būti ne mažesnis kaip 5,0 m priklausomai nuo suaugusių medžių lajos.

20. Atstumas tarp medžių ir krūmų turi būti ne mažesnis kaip 2,0 m.

21. Žaliosios juostos privalo turėti skersinį nuolydį nuo 0,5 iki 5,0 %. Esant didesniai nuolydžiui, įrengiamos terasos.

22. Krūmai, aukštesni kaip 0,5 m, ir medžiai negali būti sodinami arčiau kaip 10 m eismo kryptimi nuo pėsčiųjų perėjų ir visuomeninio transporto sustojimo vietų.

23. Medžiai ir vijokliai sodinami prie aklinų namų fasadų; ties kitais fasadais, kuriuose yra patalpų langai, balkonai ir lodžijos, medžiai sodinami tokiu atstumu, kad jiems užaugus, nesusidarytų kopimo galimybės.

VII. ATSAKOMYBĖ

24. Už šių Taisyklių pažeidimus taikoma atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 162 straipsnį.

25. Kaip laikomasi šių Taisyklių kontroliuoja Trakų rajono savivaldybės administracijos padaliniai, seniūnai, Aplinkos apsaugos agentūra, Trakų istorinio nacionalinio parko ir Aukštadvario regioninio parko direkcija.